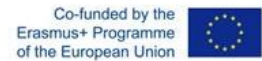

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2016

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Федів В.І., (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Ходоровський В.М., Ткач Є.П., Гарас М.Н., Олар О.І. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 20 квітня 2016 р.). – Чернівці, 2016. – 515 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 24 березня 2016 року)

© Вищий державний
навчальний заклад України
«Буковинський державний
медичний університет», 2016

критиком, який карає поганими оцінками за невивчену тему, а тьютором, котрий лише скеровує процес пізнання.

Виконання завдання займає декілька засідань гуртка і поділяється на 7 етапів. В результаті наукових дискусій, «мозкового штурму», використання додаткової інформації з «кейсів» студенти складають список можливих діагнозів від найбільш ймовірного до найменш.

Проведення засідань студентського наукового гуртка з оториноларингології з елементами PBL дозволило виокремити переваги такого методу: опанування студентами навичок ведення наукових дискусій, роботи в команді, збору, аналізу і синтезу інформації, швидкого засвоєння великої кількості незнайомого матеріалу, формування клінічного мислення. Надзвичайно позитивним моментом є мотивація гуртківців щодо вивчення клінічної оториноларингології і повторення матеріалу з базових теоретичних дисциплін.

Проте, PBL-метод потребує значно більше аудиторних годин, що робить його використання малоімовірним при тій кількості практичних занять, що виділяються на вивчення оториноларингології. Іншим недоліком системи PBL є той факт, що такий метод навчання підходить тільки добре організованим студентам із достатньо високим рівнем знань теоретичних базових дисциплін і високою мотивацією щодо вивчення клінічної медицини. Саме така студентська аудиторія присутня на засіданнях студентського наукового гуртка, що і дало можливість застосувати елементи PBL при такій формі роботи із студентами і рекомендувати його до впровадження.

СУЧАСНЕ ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ У МЕДИЧНОМУ ВУЗІ

І.В. Лукашевич, В.П. Присяжнюк

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Інтеграція України в Європейський Союз неможлива без реформування та адаптації до світових стандартів вищої медичної освіти. Реформи охорони здоров'я й медичної освіти активно реалізуються в усіх напрямках і орієнтовані на безперервність і послідовність навчання, засновані на історичному досвіді й гуманістичних цінностях, розвитку нових педагогічних технологій.

Основа навчання у вищому медичному навчальному закладі базується на використанні трьох ключових елементів – лекції, практичного заняття та самостійної роботи студентів.

Практичні заняття у навчальному процесі вищого медичного навчального закладу є основною частиною навчального плану й академічного навантаження викладача. Лекція закладає основи наукових знань у студентів в узагальненій формі, самостійна робота розширює ці знання та створює теоретичну базу, а от практичне заняття покликане поглибити, розширити й закріпити знання, сформувані вміння та навички. Практичні заняття розбудо-

вують клінічне та наукове мислення, мову студента, дозволяють перевірити та оцінити його теоретичні знання, оцінити вміння та навички.

Структура сучасного практичного заняття складається з 4 класичних етапів: вступного етапу, контролю вихідного рівня підготовки студентів, основного етапу та етапу перевірки якості засвоєння матеріалу. На основному етапі викладач повинен домогтися досягнення мети і завдань практичного заняття. Відпрацьовується та закріплюється зміст матеріалу. Вибір методу навчання – це прерогатива кафедри та викладача, заснована на наступних вимогах: погодженість теорії з фактами, точність і визначеність понять, стандартизований підхід і системність досліджуваного матеріалу. У першу чергу потрібна підготовленість викладача. Якщо ці методи використовувати хаотично і без підготовки вони приречені на провал і можуть негативно вплинути на рівень засвоєння. Виділяють такі *рівні засвоєння*:

- репродуктивна діяльність (повторення раніше засвоєного): а) засвоєння матеріалу з підказкою ззовні; б) самостійне відтворення вивченої інформації;

- продуктивна діяльність – виконання практичної роботи, відпрацювання навичок тощо;

- уміння вирішувати завдання в нетипових ситуаціях на основі раніше отриманих знань, одержання суб'єктивно нової інформації, раніше засвоєної старим способом;

- творчість студента, науково-дослідницькі роботи студентів (НДРС) – сприяє одержанню об'єктивно нової інформації новими методами.

Працюючи зі студентами, важливо встановити з ними *зворотний зв'язок* у відношенні їх участі в навчальному процесі і якості виконуваних ними завдань. Жодне питання або помилка студента не повинні залишитися без обґрунтованої відповіді з боку викладача. На всіх етапах практичного заняття ті, кого навчають, як правило, усвідомлюють свої досягнення, й те, на що необхідно затратити додаткові зусилля. Вони мають повне право на зворотний зв'язок для підтвердження своєї самооцінки, корекції, якщо це необхідно, і подальшого росту. Важливим моментом є заохочення активних студентів, «винагорода» за цікаву інформацію, творчу діяльність студентів.

Однією із перспектив удосконалення навчального процесу за кредитно-модульною системою має стати налагодження тісної співпраці між вищими навчальними закладами, учасниками цього процесу, та розробка рекомендацій з підвищення якості навчання з впровадженням в систему медичної освіти інноваційних навчально-методичних програм.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ – ГРОМАДЯН ІНДІЇ ДО ІСПИТУ МСІ (ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ДИПЛОМІВ НА БАТЬКІВЩИНІ) *І.Г. Савка, М.Н. Гарас*437

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАННЯ ПСИХІАТРІЇ ТА НАРКОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ *С.Д. Савка*439

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ *А.В. Семеняк*.....440

USAGE OF MNEMONIC PHRASE «LIQUOR AAA», «PAM HUGS FOSS» BY FOREIGN STUDENTS DURING THEIR CURATION OF PATIENTS AT THE DEPARTMENT OF INFECTIOUS DISEASES AND EPIDEMIOLOGY *V.D. Sorokhan, A.S. Sydorchuk*441

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАНЬ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІН МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ *І.Р. Тимофійчук, С.Б. Семененко, Л.А. Роман*442

СУЧАСНЕ ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФТИЗИАТРІЇ *В.П. Шаповалов, О.В. Підвербецька*444

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПСИХІАТРІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ *О.С. Юрценюк*.....445

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ» АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ *К.Ю.Яворенко, О.М.Жуковський*.....446

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ОСВІТИ *Т.М. Амеліна* ..448

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ *О.П. Антонюк*449

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТУ НЕВРОЛОГІЯ *І.І. Білоус*451

НАНОТЕХНОЛОГІЇ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ - ЯК ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ <i>М.М. Гресько</i>	452
МІСЦЕ НОВІТНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>С.Є. Дейнека, Н.Д. Яковичук, А.В. Гуменна, О.І. Гаврилюк, В.Б. Попович</i>	454
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ <i>С.І. Іващук, О.В. Косяченко</i>	455
ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ <i>С.І. Іващук, Л.П. Сидорчук</i>	456
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ <i>С.Ю. Каратєєва</i>	457
АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ, ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ <i>С.Ю. Каратєєва</i>	459
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ <i>Г.І. Кшановська, І.А. Плеш, Л.Д. Борейко</i>	460
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ ГЕНЕТИКИ <i>І.В. Ластівка</i>	462
РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У САМОСТІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ <i>І.М. Маринчина</i>	463
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я» <i>І.В. Навчук</i>	464
ЕЛЕКТРОННІ ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КОНТРОЛЮ ОСВІТНІХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ <i>О.А. Оленович</i>	465
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ <i>Н.М. Паліброда</i>	467
ДИСЦИПЛІНА «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ. СПОРТИВНА МЕДИЦИНА»: ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ <i>О.С. Полянська</i>	468
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ <i>Ж.А. Ревенко</i>	470

БЕЗПЕРЕРВНЕ ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВАГОМА НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ОВОЛОДІННЯ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ <i>А.В. Семеняк, О.А. Андрієць</i>	471
ІННОВАЦІЇ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ <i>В.І. Сливка, І.О. Сем'янів</i>	472
ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ <i>В.І. Сливка</i>	473
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ 5 ТА 6 КУРСІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ, ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЇ» <i>С.І. Тарнавська</i>	475
ТЕХНОЛОГІЇ АНАЛІЗУ СИТУАЦІЙ, НАПРАВЛЕНІ НА РОЗВИТОК КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ <i>В.К. Тащук, Г.І. Хребтій, О.М. Гінгуляк</i>	476
ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МЕДИЧНУ ОСВІТУ <i>О.О. Фурик, О.В. Рябоконт, Т.Є. Оніщенко, Д.А. Задирака</i>	477
ЗАСТОСУВАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ, ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ <i>О.Й. Хомко, Р.І. Сидорчук, Ф.В. Кузик, П.І. Піддубна, Ю.О. Пеленець</i>	479
ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-МЕТОДІВ У ЗДІЙСНЕННІ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ <i>О.Й. Хомко, Р.І. Сидорчук, Ф.В. Кузик, П.І. Піддубна, Ю.О. Пеленець</i>	480
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ 5 КУРСУ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ <i>Є.І. Шоріков, О.С. Воєвідка</i>	482
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПАТОМОРФОЛОГІЇ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>О.П. Шендерюк</i>	484
ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОНАВСТВО І МЕДИЧНЕ ЗАКОНОДАВСТВО» <i>С.В. Юрнюк, Л.Д. Борейко, Б.П. Сенюк, Ж.А.Ревенко</i>	485
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ <i>С.О. Якобчук</i>	486